

3836951 RAAN / M: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้ใหญ่; พย. ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

ศัพท์สำคัญ: การให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม / การดูแลตนเอง / การฟื้นสภาพหลังผ่าตัด / ความพึงพอใจในการพยาบาลที่ได้รับ

สมหมาย วะนวนานต์: ผลของการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองต่อการฟื้นสภาพภายหลังผ่าตัดกระดูกสันหลังและความพึงพอใจในการพยาบาลที่ได้รับ (EFFECTS OF PROMOTING PATIENT'S PARTICIPATION IN SELF-CARE ON POSTOPERATIVE RECOVERY FROM SPINE SURGERY AND SATISFACTION WITH CARE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เขียวลักษณ์ เลหาะจินดา, วท.บ. (พยาบาล), ค.ม., (การบริหารการพยาบาล), วิวัฒน์ วะนะวิศิษฐ พ.บ., ว.ว. (ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์) 114 หน้า. ISBN 974-589-237-8

ผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกสันหลังมีข้อจำกัดในการดูแลตนเองอย่างมาก ซึ่งต้องการการดูแลตนเองที่เฉพาะในการฟื้นสภาพภายหลังการผ่าตัดอย่างรวดเร็วปลอดภัย การวิจัยที่ทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองต่อการฟื้นสภาพภายหลังผ่าตัดกระดูกสันหลัง และความพึงพอใจในการพยาบาลที่ได้รับ โดยใช้ทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็มเป็นแนวทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดกระดูกสันหลัง ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จำนวน 60 ราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด แล้วสุ่มแบ่งกลุ่มตัวอย่างได้ 10 รายแรก เป็นกลุ่มควบคุม 10 รายต่อไป จึงเป็นกลุ่มทดลอง สลับกันจนได้ครบกลุ่มละ 30 ราย ผู้ป่วยกลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการดูแลตนเองจากผู้วิจัย นอกเหนือจากการพยาบาลตามปกติจากเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำการ โดยใช้คู่มือการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองหลังผ่าตัดกระดูกสันหลัง ภาพพลิก และการสร้างสัมพันธภาพที่มีการตกลงร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ป่วย ร่วมกับการติดตามเยี่ยมหลังผ่าตัดทุกวัน เพื่อประเมินความพร้อมและให้ความช่วยเหลือตามความต้องการการดูแลตนเองของผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถพัฒนาการดูแลตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผู้ป่วยกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติจากเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์และติดตามเยี่ยมประเมินผู้ป่วยหลังผ่าตัดทุกวันจนถึงวันกลับบ้าน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งการได้รับยาแก้ปวดหลังผ่าตัดวันที่ 1 ค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่ลุกเดินได้ครั้งแรกหลังผ่าตัด และคะแนนเฉลี่ยการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) มีค่ามัธยฐานจำนวนครั้งการลุกเดินเมื่อลุกเดินได้วันที่ 2 ค่ามัธยฐานระยะทางการเดินเมื่อลุกเดินได้วันที่ 1 และ 2 และคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการพยาบาลที่ได้รับมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$ และ $.05$) ส่วนคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกเจ็บปวดและความรู้สึกทุกข์ทรมานหลังผ่าตัดวันที่ 1, 2 และ 3 ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งการได้รับยาแก้ปวดหลังผ่าตัดวันที่ 2 และ 3 ค่ามัธยฐานจำนวนครั้งการลุกเดินเมื่อลุกเดินได้วันที่ 1 ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อพิจารณาสำหรับพยาบาล และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยโดยตรงทั้งในระยะก่อนและหลังผ่าตัด เพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการให้ข้อมูล คำแนะนำ ตลอดจนการปฏิบัติการพยาบาลทางกระดูกและข้อ ให้เหมาะสมกับพยาธิสภาพและความต้องการการดูแลตนเองของผู้ป่วย